ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Одеська юридична академія»

Мінас АРАКЕЛЯН

«27» 01 2025 року

ВИСНОВОК

Національного університету «Одеська юридична академія» щодо дисертації Пустовіт Оксани Анатоліївни на тему «Механізм правового регулювання державної служби в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»
(тему затверджено Вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» 18.05.2021 р., протокол № 7)

Витяг
з протоколу засідання кафедри адміністративного і фінансового права Національного університету «Одеська юридична академія»
№ 8 від 22.01.2025 р.

ПРИСУТНІ:

Головуюча – зав. кафедри адміністративного і фінансового права, д.ю.н., професор Біла-Тіунова Л.Р.;

Члени кафедри: д.ю.н., проф. Ківалов С.В. (zoom), д.ю.н., доцент Сарибаєва Г.М. (zoom), к.ю.к., доц. Білоус-Осінь Т.І. (zoom), к.ю.н., доцент Осадчий А.Ю., к.ю.н., доцент Козачук Д.А., к.ю.н., доцент Стрельников А.В., к.ю.н., доцент Закаленко О.В., к.ю.н., доцент Даниленко-Негара Ю.С. (zoom), к.ю.н., доцент Сідор М.І. (zoom), д-р філософ., доцент Негара Р.В., асистент кафедри Назарчук А.В., лаборант кафедри Гороценко В.С., аспірант кафедри Пустовіт О.А.

Запрошений – к.ю.н.. доцент, ректор Тодощак О.В. – ***науковий керівник.***

З присутніх: 3 доктори юридичних наук та 7 кандидатів юридичних наук, 1 доктор філософії – фахівці за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження Пустовіт О.В. на тему «Механізм правового регулювання державної служби в Україні», поданого на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» щодо рекомендації до разового публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Доповідь здобувачки ступеня вищої освіти доктора філософії Пустовіт О.В. на тему «Механізм правового регулювання державної служби в Україні», поданої на здобуття вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Пустовіт О.В. обґрунтувала актуальність обраної теми дослідження, визначила мету, завдання та методологічну базу дисертації, охарактеризувала її об'єкт та предмет, а також виклала основні наукові положення і висновки, що засвідчують новизну одержаних результатів та виносяться на захист. Додатково також дисертантка зупинилася на практичному значенні одержаних результатів дисертаційного дослідження та сформульованих пропозиціях щодо внесення змін до чинного законодавства України, поінформувала про апробацію та впровадження результатів дослідження.

Обґрунтовуючи вибір теми дисертаційного дослідження, Пустовіт О.В. зазначила, що визначаючи державну службу як невід'ємний статичний чинний державного апарату, важливим є акцентувати увагу на неї, як на чинник динамічний, завдяки якому державний апарат функціонує і реалізовує покладені на нього функції і завдання щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Таким чином, результативність та дієвість державного апарату безпосередньо залежить від професіоналізму та ефективності державної служби, яка, у свою чергу, є безпосередньо обумовленою механізмом правового регулювання державної служби.

Як свідчать останні наукові доробки вітчизняних науковців щодо державної служби, ряд питань, які є безпосередньо дотичними до механізму правового регулювання державної служби, були предметом досліджень, переважно, учених-адміністративістів (службова кар'єра – Л. Білої-Тіунової, правова природа державної служби і державного службовця – Ю. Битяка, оцінювання державних службовців – Ю. Даниленко, конкурс у державній службі – Р. Негари, державна адміністративна служба – Н. Панової, захист службовців митних органів – О. Тодощака, службові правовідносини – О. Стеця, припинення державної служби – Ю. Фаєр та ін.). Однак, ці дослідження проводилися або у контексті інших проблемних питань державної служби, або на підставі нормативно-правових актів, які у подальшому були оновленими, або які втратили чинність. Безперечно, ці доробки мають важливе теоретичне значення для здійснення подальших наукових пошуків, і, водночас, саме вони визначають основні спрямування

таких пошуків, одним із яких є механізм правового регулювання державної служби.

За результатами проведення дисертаційного дослідження здобувачкою сформульовано такі основні теоретичні положення, висновки і пропозиції:

Аналіз вітчизняних наукових доробок з питання механізму правового регулювання державної служби свідчить про те, що в юридичні науці державній службі приділялася значна увагу і ряд її питань були предметом наукових досліджень, серед яких найбільшу частку становлять праці з адміністративного права, зокрема з таких спрямувань: 1) загальнотеоретичні питання державної служби: а) сутнісно-змістовна і понятійно-правова характеристика правової природи державної служби; б) державно-службове право як підгалузь адміністративного права; 2) правова природа державного службовця; 3) система, структура та галузева приналежність законодавства про державну службу; 4) структура державної служби; 5) проходження державної служби і здійснення службової кар'єри: а) службова кар'єра; б) конкурс у державній службі; в) оцінювання у державній службі; 6) припинення державної служби. Встановлено, що питання механізму правового регулювання державної служби, як теоретичного дослідження, не було предметом наукового пошуку.

Зазначено, що механізм, як правове поняття, – це система взаємопов'язаних, взаємообумовлених та взаємозалежних елементів, яка є спрямованою на досягнення певної мети. Виокремлено такі ознаки механізму у контексті державної служби: а) являє собою результат організованої діяльності певних суб'єктів або певного кола суб'єктів: державного органу або державних органів; б) має певну мету: забезпечення організації і функціонування державної служби; в) являє собою послідовність певних дій: прийняття нормативно-правових актів; визначення суб'єктів дії конкретних норм; регулювання суспільних відносин, пов'язаних з певними процесами; встановлення методів і способів впливу на суб'єкти; визначення способів забезпечення законності у діяльності суб'єктів тощо; г) передбачає певну ієрархію (субординацію) у конкретній системі, тобто державній службі; д) визначає суб'єктів та об'єктів впливу: суб'єкт призначення і державний службовець; ж) передбачає односторонній вплив, тобто владовідносини між суб'єктом і об'єктом: між суб'єктом державного управління у сфері державної служби і державним службовцем.

Визначено, що: 1) механізм правового регулювання державної служби – це система основних правових засобів, яка має за мету забезпечення організації та функціонування державної служби; 2) структуру механізму правового регулювання державної служби становлять: а) основні елементи (вузьке розуміння механізму правового регулювання): нормативно-правові акти; правові норми, суб'єкти та об'єкти, правовідносини, акти правозастосування; б) факультативні елементи (які разом з основними

елементами становлять широке розуміння механізму правового регулювання): юридичні факти; тлумачення; правосвідомість; правова культура; правомірна поведінка; протиправна поведінка; юридична відповідальність.

Визначено, що зарубіжне законодавства про публічну/державну/цивільну службу країн ЄС є досить розмаїтим, що, з одного боку, визначає розмаїтість самої служби, а з іншого – відображає історичні традиції служби кожної країни, що знайшло своє відображення у підходах щодо регулювання: 1) публічної/державної/цивільної служби: а) безпосередньо – спеціальним законом (Польща, Латвія, Литва, Естонія); б) опосередковано – законом/кодексом про публічного/державного/цивільного службовця (Німеччина, Чехія, Болгарія); 2) різними законодавчими актами: а) законом (Польща, Латвія, Литва, Естонія): б) декретом (Франція); в) кодексом (Греція); г) наказами (Велика Британія); 3) публічного/державного/цивільного службовця: а) безпосередньо – спеціальним законом (Німеччина, Чехія, Болгарія); опосередковано – законом про публічну службу (Польща, Латвія, Литва, Естонія); 4) різними законодавчими актами: а) законом (Німеччина, Чехія, Болгарія): б) законом і декретом (Франція); в) кодексом (Греція); г) наказами (Велика Британія).

Зазначено, що для України цікавим є досвід регулювання статусу цивільного службовця Греції Кодексом цивільних службовців Греції, особливо з огляду на подальше удосконалення правового регулювання державної служби у контексті його адаптації до стандартів ЄС. Йдеться про можливу кодифікацію законодавства про адміністративну службу і про мілітаризовану службу. Визначено, що кодифікація державної спеціалізованої служби практично є неможливою з огляду на розмаїтість цієї служби, що потребує спеціальних законів щодо регулювання її підвидів.

Встановлено, що набуває подальшого розвитку пріоритетність регулювання державної служби шляхом законів, що має особливий прояв щодо адміністративної служби, особливість нормативного регулювання якої здійснюється єдино визначальним Законом «Про державну службу», який: а) поширює свою дію на всю адміністративну службу і на всіх адміністративних службовців; і, водночас, б) передбачає можливість визначення окремих питань проходження адміністративної служби в конкретних державних органах іншими законами за умови, що Закон «Про державну службу» є визначальним.

Зазначено, що чинний Закон «Про державну службу» розширив перелік питань, які ним регулюються, зокрема щодо: 1) державної служби, як публічної сфери, яка потребує відповідного механізму правового регулювання, через: а) систему органів управління державною службою; контракт про проходження державної служби, строкове призначення, переведення державних службовців, істотні умови державної служби; час відпочинку; б) підстави дисциплінарної і матеріальної відповідальності

державних службовців та порядок притягнення державних службовців до них; в) єдиний вичерпний перелік підстав припинення державної служби; 2) державних службовців, як об'єктів механізму правового регулювання державної служби, через: а) перелік державних службовців, на яких дія Закону поширюється, і перелік осіб, на яких його дія не поширюється; б) політичну неупередженість як складову правового статусу державного службовця; в) процедуру захисту державним службовцем свого права на державну службу у разі порушення наданих йому прав або виникнення перешкод в реалізації таких прав; г) загальні вимоги до осіб, які претендують на вступ на державну службу на відповідні категорії посад державної служби; 3) нормативно-правових актів як елемента механізму правового регулювання, зокрема визначення Законом: а) переліку видів нормативно-правових актів державних органів з питань державної служби; б) особливостей поширення його дії на інші види державної служби: регулюються цим Законом, якщо інше не передбачено законом; г) взаємодії із законодавством про працю: дія норм законодавства про працю поширюється на державних службовців у частині відносин, не врегульованих цим Законом; д) особливості регулювання державної служби в системі правосуддя: визначаються законодавством про судоустрій і статус суддів; 4) актів правозастосування, зокрема акту про призначення на посаду державної служби.

Виокремлено дві групи законів, які регулюють окремі питання державної служби, маючи свій предмет правового регулювання, тобто закони, які є дотичними до державної служби, зокрема ті, які стосуються: 1) всієї державної служби з: а) питань державної служби: КАС України, «Про запобігання корупції», ЦК України, СК України, КПК України; б) питань управління державною службою: «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади»; в) окремих питань проходження державної служби: «Про запобігання корупції», «Про очищення влади», «Про громадянство», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про вищу освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної»; 2) проходження державної служби в системі правосуддя: «Про Конституційний Суд України», «Про судоустрій і статус суддів», «Про Вищу раду правосуддя».

Встановлено, що правове регулювання підзаконними нормативно-правовими актами:

а) адміністративної служби характеризується тим, що: 1) мають місце акти загального характеру, які регулюють всі підвиди цієї служби, а основними предметними спрямуваннями цих актів є: а) адміністративна служба як сфера функціонування механізму правового регулювання; б) державні службовці (як об'єкти механізму правового регулювання державної служби) і службові правовідносини (як основний елемент механізму правового регулювання державної служби), які безпосередньо пов'язані з проходженням державної служби; в) службові процедури як

сфера дії процедурних норм; 2) суб'єктами видання загальних підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють адміністративну службу, є державні органи, яких не передбачено у системі органів управління державною службою (ст. 12 Закону «Про державну службу»); 3) є необхідність надання пріоритету закону у регулюванні службових процедур цього виду державної служби шляхом прийняття Закону «Про службові процедури» або «Про процедури у державній службі»;

б) спеціалізованої служби характеризується тим, що: 1) воно є залежним від її регулювання на рівні кодексу, що зводить до мінімуму питання, що регулюються підзаконними нормативно-правовими актами (служба у митних і податкових органах); 2) має місце широкий діапазон питань служби, які регулюються підзаконними нормативно-правовими актами, у залежності від підвиду служби: від переважної більшості питань щодо вступу на службу та її проходження служби (ДБР, дипломатична служба, служба в ДБР і Нацполіції) – до окремих питань (служба в системі прокуратури, податкових і митних органах); 3) переважна більшість підзаконних нормативно-правових актів незалежно від підвиду служби, за своїм змістом, є процедурними актами;

в) мілітаризованої служби характеризується тим, що: 1) мають місце як загальні акти, що регулюють всі підвиди цієї служби, так і спеціальні акти, що регулюють конкретний її підвид; 2) переважна більшість актів має форму указу і суб'єктом його видання є Президент України як Верховний Головнокомандувач ЗСУ; 3) переважна більшість актів є, за своїм змістом, абсолютно процедурними або переважно процедурними.

Визначено, що система законодавства про механізм правового регулювання державної служби являє собою сукупність законів і підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють питання вступу на державну службу, її проходження і припинення, а структура законодавства про механізм правового регулювання державної служби – це сукупність законів і підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють види та підвиди державної служби.

Виокремлено дві групи суб'єктів механізму правового регулювання державної служби, зокрема ті, що: 1) визначені Законом «Про державну службу»: Кабінет Міністрів України, Комісію з питань вищого корпусу державної служби, керівника державної служби і службу управління персоналом; 2) наділені нормативно-правовими актами певними повноваженнями щодо правового регулювання окремих питань державної служби: Верховна Рада, Президент України, органи системи правосуддя, ЦОВВ.

Зазначено, що основним проявом реалізації повноважень КМУ у сфері державної служби є нормотворча діяльність, яка реалізується у формі постанов і розпоряджень цього органу, які, у свою чергу, слід виокремити за такими основними напрямками цього регулювання: а) інституційно-засадничий; б) кваліфікаційно-компетентний; в) статусно-кар'єрний;

г) процедурно-проваджувальний. При цьому, особливістю КМУ як суб'єкта механізму правового регулювання державної служби є те, що це єдиний органи виконавчої влади, повноваження якого поширюються на всі види державної служби: адміністративну, спеціалізовану, мілітаризовану.

Встановлено, що повноваження НАДС, як центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби, поширюються не тільки на сферу державної служби, але й на сферу служби в органах місцевого самоврядування, яка не є державною службою і яка регламентується Законом «Про службу в органах місцевого самоврядування». Таким чином, НАДС наділено повноваженнями функціонального управління у сфері саме публічної (а не державної) служби, яку становлять державна служба і служба в органах місцевого самоврядування (вузьке розуміння публічної служби). При цьому акцентовано увагу на тому, що НАДС стосовно муніципальної служби, на відміну від державної служби, уповноважено тільки на здійснення функціонального управління без формування державної політики у цій сфері.

Зазначено, що повноваження Комісії з питань вищого корпусу державної служби становлять два види повноважень: 1) якими раніше було наділено орган управління державною службою (Головдержслужбу) відповідно до Закону «Про державну службу» (1993), зокрема щодо: відбору кандидатів на заміщення вакантних посад державних службовців першої-третьої категорії посад; подання Кабінетові Міністрів України висновків щодо претендентів на посаду керівника кадрового підрозділу центрального органу виконавчої влади; 2) яких раніше не було законодавчо визначено: а) погодження розроблених НАДС типових вимог до професійної компетентності державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А»; б) проведення конкурсу на зайняття посад державної служби категорії «А» та внесення суб'єкту призначення пропозиції щодо кандидатур на такі посади загальною кількістю не більше 3 осіб; в) щодо здійснення дисциплінарних проваджень стосовно державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А», та внесення суб'єкту призначення пропозиції за наслідками дисциплінарного провадження.

Встановлено, що запровадження служби управління персоналом, як суб'єкта управління державною службою, зумовлює покладення не неї здійснення функції, які не були характерними для департаменту кадрового забезпечення або відділу кадрів, зокрема: 1) аналітика (йдеться про стратегічне управління персоналом, визначення стратегічних цілей державного органу, узгодження їх із HR-стратегією); 2) комунікатора (йдеться про те, що вона повинна представляти інтереси персоналу у державному органі, заохочувати та мотивувати державних службовців і працівників, забезпечувати реалізацію права голосу кожного з них); 3) каталізатора змін (йдеться про те, що вона має трансформувати, змінювати

та оновлювати структуру державного органу у відповідності до оновлення та реформування системи органів державного управління у цілому), що свідчить про зміну основних акцентів діяльності цього структурного підрозділу: з констатувально-статистичної – на управлінсько-інноваційну.

Встановлено, що участь Президента України у правовому регулюванні державної служби є мінімальною і стосується, переважно, двох спрямувань: 1) мілітаризованої державної служби, як виду державної служби (що відповідає його статусу як Верховного Головнокомандуючого ЗСУ) і має прояв у затвердженні Положень про проходження військової служби у різних видах військових формувань; 2) державної служби в органах, створених ним, зокрема Офісі Президента.

Визначено, що дисциплінарні комісії є обов'язковими суб'єктами практично всіх державно-службових відносин, пов'язаних з притягненням державного службовця до дисциплінарної відповідальності. Виокремлено та охарактеризовано такі ознаки дисциплінарних комісій: 1) спільні: а) їх метою є встановлення: ступеня вини державного службовця; характеру і тяжкості вчиненого дисциплінарного проступку; наявності або відсутності у діянні державного службовця складу конкретного дисциплінарного проступку; обставин, які виключають протиправність діяння державного службовця; обставин, що пом'якшують або обтяжують дисциплінарну відповідальність; умов та причин вчинення дисциплінарного проступку; б) вимоги/рекомендації/заборони до складу комісій; в) повноваження членів комісії; г) статус членів комісії; 2) відмінності, які мають організаційно-засадничий характер і полягають у порядкові їхнього формування, що являє собою одну із обов'язкових стадій дисциплінарного провадження.

Зазначено, що службові правовідносини – це правовідносини, пов'язані із вступом на державну службу, її проходженням і припиненням, оскільки вони безпосередньо пов'язані із здійсненням державної служби як видом людської діяльності. Натомість, правовідносини, пов'язані із формуванням державної політики у сфері державної служби; формуванням інституційних засад управління державною службою; організацією державної служби, зокрема визначення: повноважень органів управління державною службою; принципів державної служби; правового статусу посад державної служби, їх категорій та способів їх заміщення; правового статусу державного службовця; рангів державних службовців тощо – це класичні адміністративні правовідносини, оскільки вони відповідають основних рисам адміністративних правовідносин. Встановлено, що обов'язковим учасником службових правовідносин, пов'язаних із вступом на державну службу, є, окрім суб'єкта призначення і державного службовця, кандидат на посаду державної служби, який набуває цього статусу з моменту прийняття конкурсною комісією його інформації для участі у конкурсі. Його правовий статус становлять: а) відповідність законодавчо визначеним вимогам щодо їхньої професійної компетентності; б) заборони; в) гарантії.

Виокремлено такі види службових правовідносин: 1) за методом регулювання: а) нормативні; б) договірні; 2) за галузевою приналежністю, що їх регулюють: а) конституційні; б) адміністративні; в) фінансові; г) трудові; д) кримінальні тощо; 3) за видами правових норм: а) матеріальні; б) процесуальні.

Структурно робота складається з анотації державною та англійською мовами, вступу, 3 розділів, що містять 8 підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатку.

Завершивши доповідь, здобувачка відповіла на **запитання учасників засідання кафедри.**

Доцент Даниленко-Негара Ю.С.: У своєму виступі ви зазначили, що у дисертації розмежування понять: «норми-обмеження» і «норми-заборони». Поясніть, в чому саме полягає їх відмінність?

Здобувачка: Дякую за питання. Під час розгляду питання щодо характеристики правових норм як основного елементу механізму правового регулювання державної служби, виникла необхідність зіставлення понять «норми-заборони» і «норми-обмеження» з огляду на характеристику такого виду норм, як регулятивні норми. Було встановлено, що: по-перше, доктринальне поняття «норми-заборони» є узагальнюючим, оскільки воно об'єднує норми-обмеження і норми-заборони; по-друге: спільними рисами цих норми є те, що вони: а) визначаються тільки державою шляхом прийняття відповідних норм законів; б) здійснюється з метою гармонізації розбіжності інтересів держави та державного службовця; в) забезпечуються примусовими заходами держави; по-третє: відмінність між ними має прояв у змісті: заборона – це державна нормативно-визначена установка щодо утримання особи від здійснення певних дій або бездіяльності. Вона є абсолютною і діє для державного службовця протягом усього часу перебування на державній службі; обмеження – це державна нормативно-визначена установка щодо *звуження* поведінки особи, можливої або дозволеної за інших умов. Воно є відносним і може стосуватися одних державних службовців і не стосуватися інших.

Доцент Негара Р.В.: Ви характеризуєте нормативно-правові акти ВРУ з питань державної служби як суб'єкта управління державною службою. Запитання: у чому полягають особливості цих актів?

Здобувачка: Дякую за питання У ході характеристики суб'єктів механізму правового регулювання державної служби виникло питання щодо ВРУ та її посадових осіб, наділених повноваженнями з питань державної служби. Було встановлено, що підзаконні нормативно-правові акти: 1) не стосуються питань загального характеру державної служби; 2) мінімально стосуються питань видового характеру державної служби, зокрема військової служби, а саме питання затвердження тексту Військової присяги; 3) стосуються, переважно, відомчих питань – проходження державної служби в Апараті ВРУ, серед яких слід виокремити два види спрямувань: а) інституційно-засадничі; б) проходження державної служби в Апараті ВРУ.

Доцент Козачук Д.А.: Закон «Про державну службу» серед суб'єктів управління державною службою виокремлює керівника державної служби у державному органі. У зв'язку із цим виникає запитання: чи мають місце колізій чинного законодавства щодо визначення такого суб'єкта і якими особливостями він характеризується?

Здобувачка: Дякую за питання. У ході підготовки роботи встановлено, що керівника державної служби, як суб'єкта правового регулювання державною службою, характеризує наявність двох ознак: 1) він займає вищу посаду державної служби в державному органі; 2) до його посадових обов'язків належить здійснення повноважень з питань державної служби та організації роботи інших працівників у цьому органі. При цьому, наявність обох ознак є обов'язковою. Стосовно колізій чинного законодавства про державну службу з цього питання слід зазначити, що дійсно має місце така колізія і вона стосується Секретаріату КМУ. Так, відповідно до Положення про Секретаріат КМУ керівником державної служби у Секретаріаті КМУ є Міністр, хоча відіповідно до Закону «Про державну службу» ним має бути Державний секретар Секретаріату.

Доцент Білоус-Осінь Т.І.: Які зміни до чинного законодавства про державну службу вами запропоновано у дисертаційній роботі?

Здобувачка: Дякую за запитання. У ході підготовки дисертаційної роботи було запропоновано такі зміни: 1) до ст. 12 Закону «Про державну службу» щодо перелік нормативно-правових актів, які регулюють державну службу, такої редакції: «Правове регулювання державної служби здійснюється Конституцією України, цим та іншими законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постановами Верховної Ради України, указами Президента України, актами Кабінету Міністрів України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби, іншими державними органами з питань державної служби»; 2) змінити назву Закону «Про державну службу» на Закон «Про державну адміністративну службу», у зв'язку із тим, що зміст самого Закону не відповідає назві, оскільки він регулює питання саме адміністративної служби.

Професор Біла-Тіунова Л.Р.: У чому ви бачите позитивну динаміку щодо пріоритетності законів у правовому регулюванні державної служби?.

Здобувачка: Дякую за питання. Чинний Закон «Про державну службу» суттєво розширив обсяг питань державної служби, які раніше регулювалися або трудовим законодавством, або нормами підзаконних нормативно-правових актів. Йдеться, зокрема, про положення, які уперше питання щодо визначення: 1) системи управління державної службою; 2) окремі етапи проходження державної служби, які раніше регулювалися нормами трудового права: контракт про проходження державної служби, строкове призначення, переведення державних службовців, зміна істотних умов; час відпочинку; 3) підстави дисциплінарної і матеріальної відповідальності

державних службовців та порядок притягнення державних службовців до них; 4) вичерпний перелік підстав припинення державної служби, що дає підстави стверджувати, що вона припиняється тільки за визначеними підставами; 5) сферу дії Закону шляхом переліку державних службовців, на яких його дія поширюється, і переліку осіб, на яких його дія не поширюється; 6) процедуру захисту державним службовцем свого права на державну службу «у разі порушення наданих йому прав або виникнення перешкод в реалізації таких прав» тощо.

Доцент Стрельников А.В.: Як ви співвідносите поняття «мілітаризована служба» і «військова служба»?

Здобувачка: Дякую за запитання. Поняття «мілітаризована служба» є узагальнюючим поняттям, яке включає у себе і військову службу, і прикордонних службу, і службу в СБУ, і службу в Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України тощо. У цьому разі критеріями віднесення цих підвидів служби до мілітаризованої служби є те, що: а) її проходять тільки військовослужбовці; б) її проходження регулюється як загальними нормативними актами - військовими статутами, так окремими нормативними актами – Положеннями про проходження кожного із названих підвидів служби. При цьому слід зазначити, що поняття змісту «мілітаризована служба» є дискусійним і єдиної точки зору щодо нього немає. Окремі науковці відносять до цього виду служби МВС України, Національну поліцію, Державну міграційну службу, Національне антикорупційне бюро України, Державне бюро розслідувань.

Дякую за увагу!

Після відповідей на запитання учасників засідання кафедри з **висновком** щодо дисертаційного дослідження виступив **науковий керівник** к.ю.н., доцент Тодощак О.В.

Пустовіт О.А. повною мірою опанувала встановлену освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії. Освітня складова індивідуального плану роботи аспіранта виконувалася здобувачкою своєчасно та з досягненням високих результатів вивчення навчальних дисциплін.

Як наслідок, Пустовіт О.А. здобула теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, достатньою мірою оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, що підтверджується проведенням нею власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Згідно з індивідуальним планом наукової роботи аспірантки здобувачкою одночасно здійснювалась як підготовка та збір матеріалів (зокрема, наукових публікацій за предметом дослідження, статистичного матеріалу) для проведення дисертаційного дослідження, так підготовка апробації отриманих результатів. В результаті аспіранткою у повному обсязі виконано вимоги індивідуального плану наукової роботи, а також

підготовлено та опубліковано необхідну кількість публікацій у фахових виданнях України.

Тодощак О.В. акцентував увагу на актуальності обраного напряму наукових пошуків: тема дисертації характеризується не тільки високим рівнем актуальності, а є досить своєчасною з огляду на прагнення України стати повноправним членом ЄС, що зумовлює необхідність адаптації державної служби до стандартів ЄС.

Під час підготовки дисертації здобувачка проявила себе як дисциплінована, сумлінна, талановита та ініціативна вчена, схильна до активного наукового пошуку, вироблення нових наукових пропозицій, що ґрунтуються на класичних та сучасних правових теоріях і концепціях, а також продемонструвала гарні здібності до презентації власних наукових здобутків.

Аналіз сформульованих за результатами дисертаційного дослідження положень, висновків, пропозицій та практичних рекомендацій свідчить про властивий їм високий рівень наукової обґрунтованості, достовірності та новизни, а також змістовність і логічність їх викладення. Це засвідчує досконале вивчення й аналіз здобувачкою великого обсягу наукової літератури, відповідної нормативно-правової бази (національного законодавства з питань публічної і державної служби, законодавства ряду зарубіжних країн) статистичних матеріалів.

Як видається, більшість викладених за результатами здійсненого дослідження пропозицій та рекомендацій орієнтовані на удосконалення як теоретичних, так і нормативно-правових аспектів механізму правового регулювання державної служби. Цілком прийнятним є запропонована дисертанткою структура роботи, яка дозволяє їй окреслити досить широке коло питань щодо обраної тематики та всебічно дослідити їх, що надало можливість отримати ряд наукових положень, які характеризуються різним ступенем наукової новизни.

Достовірність отриманих висновків та наукових положень підтверджується методологічною основою дисертаційного дослідження, яка досить вміло використана авторкою при дослідженні обраної проблематики.

Основні теоретичні положення і висновки дисертації висвітлено у 3 наукових публікаціях у вітчизняних наукових фахових виданнях, що входять до затвердженого переліку.

Представлене дисертаційне дослідження відповідає встановленим стандартам академічної та професійної доброчесності. Дотримання здобувачкою академічної та професійної доброчесності засвідчується опрацюванням значної кількості джерел з теми дисертаційного дослідження (підтвердженням є кількість найменувань списків використаних джерел до розділів дисертації, з відповідними посиланнями в тексті роботи).

Дисертація Пустовіт Оксани Анатоліївни «Механізм правового регулювання державно служби в Україні», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», є самостійним науковим

дослідженням, яке відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендоване до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

В **обговоренні** дисертаційного дослідження взяли участь зазначені присутні фахівці.

Доктор юридичних наук, проф., завідувач кафедри адміністративного і фінансового права Біла-Тіунова Л.Р., яка відмітила високий науковий рівень здійсненого дисертаційного дослідження, його завершеність, комплексність, системність, а, головне, самостійність. Ознайомлення із змістом дисертації свідчить про повне розкриття здобувачкою теми дослідження, досягнення поставлених задач, а також формулювання наукових положень, висновків та практичних рекомендацій, які характеризуються науковою новизною та спрямовуються на удосконалення чинного законодавства у сфері державної служби у цілому, та механізму правового регулювання державної служби, зокрема. Позитивним моментом роботи є відповідність теми дисертації плановій науково-дослідний темі Національного університету «Одеська юридична академія»: «Стратегія інтеграційного розвитку України: правовий та культурний вимір». У якості зауваження слід звернути увагу на те, що авторкою залишено поза увагою такий основний елемент механізму правового регулювання, як правозастосовні акти. Сподіваюся, що цьому питанню авторкою буде приділено увагу під час захисту. Дисертацію Пустові О.А. на тему «Механізм правового регулювання державно служби в Україні», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», може бути рекомендовано до публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Д.ю.н., доцент Сарибаєва Г.М. зауважила, що дисертаційне дослідження Пустовіт О.А. присвячено досить актуальній тематиці державної служби - механізм правового регулювання державно служби в Україні у контексті європейських прагнень України. Цілком логічним та виваженим є дослідження зарубіжного досвіду правового регулювання державної служби та визначення можливостей їх імплементації в Україні. Видається, що варто підтримати авторку в тому, що в Україні на теперішній час є всі можливості для розроблення та введення в дію Кодексу адміністративних державних службовців України. Заслуговують на увагу і запропоновані авторкою зміни до чинного законодавства про державну службу. Водночас, саме з цього питання хотілося б зауважити, що авторці варто було б: по-перше, більш чіткіше узагальнити ті зауваження і пропозиції до чинного законодавства про державну службу, які висвітлено у відповідних підрозділах роботи, аде не всі знайшли відображення у Висновках; по-друге, запропоновати свою версію проекту закону «Про процедури у державній службі». Дисертаційна робота може бути рекомендованою до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного і фінансового права Козачук Д.А., яка відзначила, що дослідження питання

механізму правового регулювання державно служби в Україні її найбільше зацікавило з точки зору дослідження нормативно-правових актів і правових норм як елементів цього механізму. Слід погодитися з авторкою у тому, що питання процедурних норм у сфері державної служби, на теперішній час, потребує переформатування: з підзаконних нормативно-правових актів – на акти законів. Тому варто підтримати авторку у її пропозиції щодо прийняття Закону «Про процедури у державній службі». Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження вчена підкреслила, що дисертація Пустовіт О.А. на тему «Механізм правового регулювання державно служби в Україні», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», може бути рекомендована до разового публічного захисту у спеціалізованій вченій раді.

Доктор філософ., доцент кафедри адміністративного і фінансового права Негара Р.В., який відмітив ступінь самостійності, завершеності, системності та новизни дисертаційної роботи, обґрунтованості сформульованих висновків та пропозицій. Звернув увагу на цінність дослідження поняття та структури механізму правового регулювання державно служби в Україні з огляду на те, що цьому питанню приділялося незаслужено мало уваги. Досить цікавим, але не однозначним є положення авторки щодо віднесення до суб'єктів механізму правового регулювання державно служби в Україні дисциплінарних комісій. У всякому разі, ця пропозиція заслуговує на подальші дослідження. Зазначено, що дисертація Пустовіт О.В. на тему «Механізм правового регулювання державно служби в Україні», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», може бути рекомендована до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного і фінансового права Закаленко О.В., яка відзначила високий рівень здійсненого дисертаційного дослідження, завершеність та обґрунтованість одержаних результатів, ґрунтовність наданих пропозицій щодо оновлення чинного законодавства про державну службу, а також креативність здобувачки у висловленні власної позиції стосовно таких питань як: дисциплінарні комісії, перейменування Закону «Про державну службу», прийняття Кодексу державних адміністративних службовців України. Відзначила також авторський підхід до класифікації службових правовідносин та правових норм. Підкреслила, що варто підтримати авторку щодо особливостей регулювання видів та підвидів державної служби підзаконними нормативно-правовими актами. Зазначила, що дисертація Пустовіт О.А. на тему «Механізм правового регулювання державно служби в Україні», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», Фролова Є.І. може бути рекомендовано до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Доктор юридичних наук, професор Ківалов С.В., який звернув увагу на високий рівень наукових узагальнень, висновків, положень та рекомендацій

представленої дисертаційної роботи, їх зваженість, зрілість та спрямованість на вирішення нагальних теоретичних і нормативно-правових проблем механізму правового регулювання державно служби в Україні. Акцентував увагу на новизні цілого ряду наукових положень та їх значення як для теорії адміністративного права, так і для подальшого удосконалення чинного законодавства про державну службу і правозастосування. Підтримав позицію здобувачки щодо необхідності запровадження концепції пріоритету закону у правовому регулюванні державної служби. Зазначив, що дисертація Пустовіт О.А. на тему «Механізм правового регулювання державно служби в Україні», може бути рекомендовано до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

На основі результатів обговорення присутніх на засіданні вирішили запропонувати:

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертації Пустовіт Оксани Анатоліївни на тему «Механізм правового регулювання державно служби в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Визначаючи державну службу як невід'ємний статичний чинний державного апарату, важливим є акцентувати увагу на неї, як на чинник динамічний, завдяки якому державний апарат функціонує і реалізовує покладені на нього функції і завдання щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Таким чином, результативність та дієвість державного апарату безпосередньо залежить від професіоналізму та ефективності державної служби, яка, у свою чергу, є безпосередньо обумовленою механізмом правового регулювання державної служби.

Слід зазначити, що протягом останніх десятиліть здійснюються активні наукові дослідження щодо різних аспектів державної служби, що дозволяє визначити її одним із найбільш привабливих об'єктів наукових доробок. Це знайшло своє відображення у розвиткові теорії державної служби до рівня визнання, окремими науковцями, нової підгалузі адміністративного права – службового права (Л. Біла-Тіунова, О. Стець). Видається, що така ідея потребує здійснення подальших наукових пошуків, зокрема щодо питань, які, поки що, не знайшли належного відображення серед наявних наукових доробок. Одним із таких питань є механізм правового регулювання державної служби, щодо якого, на теперішній час, відсутнім є монографічне дослідження, незважаючи на важливість та актуальність цього питання у доктринальному аспекті, та його визначальний характер у контексті подальшого удосконалення нормативного

регулювання державної служби у контексті її адаптації до міжнародних стандартів ЄС.

Як свідчать останні наукові доробки вітчизняних науковців щодо державної служби, ряд питань, які є безпосередньо дотичними до механізму правового регулювання державної служби, були предметом досліджень, переважно, учених-адміністративістів (службова кар'єра – Л. Білої-Тіунової, правова природа державної служби і державного службовця – Ю. Битяка, оцінювання державних службовців – Ю. Даниленко, конкурс у державній службі – Р. Негари, державна адміністративна служба – Н. Панової, правообмеження у державній службі – О. Продаєвича, службові правовідносини – О. Стеця, припинення державної служби – Ю. Фаєр та ін.). Однак, ці дослідження проводилися або у контексті інших проблемних питань державної служби, або на підставі нормативно-правових актів, які у подальшому були оновленими, або які втратили чинність. Безперечно, ці доробки мають важливе теоретичне значення для здійснення подальших наукових пошуків, і, водночас, саме вони визначають основні спрямування таких пошуків, одним із яких є механізм правового регулювання державної служби.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконано на кафедрі адміністративного і фінансового права Національного університету «Одеська юридична академія» відповідно до плану наукових досліджень «Адміністративне, адміністративне процесуальне та фінансове право у людиноцентристському вимірі в цифрову еру» (на 2021–2025 рр.), що є складовою теми: «Стратегія інтеграційного розвитку України: правовий та культурний вимір» (державний реєстраційний номер 0116U001842).

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є сутнісно-понятійна і структурно-правова характеристика механізму правового регулювання державної служби в Україні як невід'ємного чинника подальшого переосмислення, становлення і розвитку державної служби, у контексті її адаптації до стандартів ЄС, і надання пропозицій щодо удосконалення чинного законодавства про державну службу.

Для досягнення зазначеної мети вирішувалися такі завдання:

визначити стан наукових досліджень механізму правового регулювання державної служби та виокремити основні напрямки його подальшого наукового пошуку;

надати визначення поняття «механізм правового регулювання державної служби», визначити його структуру, виокремити його елементи та охарактеризувати їх;

охарактеризувати зарубіжний досвід механізму правового регулювання державної (публічної) служби та визначити можливості його запровадження в умовах України;

охарактеризувати роль і значення законів у механізмові правового регулювання державної служби, здійснити їх групування у залежності від їх

предметного спрямування та визначити основні напрямки надання їм пріоритетності у контексті подальшого удосконалення чинного законодавства про державну службу;

охарактеризувати значення підзаконних нормативно-правових актів у механізмові правового регулювання державної служби, здійснити їхню класифікацію, виокремити особливості регулювання ними видів та підвидів державної служби;

охарактеризувати суб'єкти механізму правового регулювання державної служби як основного елементу, встановити стан нормативно-правового регулювання їхнього статусу, виокремити їхні особливості;

охарактеризувати державних службовців і кандидатів на посади державної служби як об'єкти механізму правового регулювання державної служби;

охарактеризувати службові правовідносини як основний елемент механізму правового регулювання державної служби, здійснити їх класифікацію;

охарактеризувати правові норми як основний елемент механізму правового регулювання державної служби, здійснити їх класифікацію;

надати пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства з питань державної служби щодо механізму правового регулювання державної служби.

Об'єктом дослідження є державна служба як правове явище.

Предметом дослідження є механізм правового регулювання державної служби в Україні.

Методи дослідження. Методологічною основою дисертаційного дослідження є система підходів, принципів і методів наукового пізнання. У роботі використовувалися окремі методи наукового пізнання. За допомогою методу сходження від абстрактного до конкретного визначено сутність та особливості видів державної служби як сфери функціонування механізму правового регулювання державної служби, особливості їх регулювання нормативно-правовими актами (р. 2). Застосування логіко-семантичного методу дозволило поглибити понятійний апарат щодо понять «механізм» і «механізм правового регулювання державної служби», «норми-обмеження» і «норми-заборони» (п.п. 1.2, 3.3). Системно-структурний і системно-функціональний методи застосовано для визначення структури механізму правового регулювання державної служби (п. 1.2), системи і структури законодавства про державну службу (р. 2), системи суб'єктів управління державною службою (3.1). Метод класифікації дозволив виокремити види службових правовідносин і види правових норм (п.п. 3.2, 3.3). Застосування історичного методу дозволило здійснити аналіз наукових поглядів на механізм правового регулювання державної служби (п. 1.1). Структурно-логічний метод використано при визначенні основних шляхів удосконалення механізму правового регулювання державної служби (п.п. 2.1, 2.2, 3.1, 3.2). Методи моделювання, аналізу та синтезу послужили для встановлення сучасного стану

механізму правового регулювання державної служби (р. 2, п.п. 3.1–3.3). Порівняльно-правовий метод дозволив здійснити як внутрішнє зіставлення: норм, що визначають повноваження НАДС, керівника державної служби у державному органі, служби управління персоналом, з одного боку, і територіальних органів НАДС, з іншого [п. 3.1], Комісії з питань вищого корпусу державної служби і дисциплінарних комісій – щодо притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності [п. 3.3], так і зовнішнє зіставлення – при дослідженні досвіду механізму правового регулювання державної (публічної) служби окремих зарубіжних країн.

Науково-теоретичне підґрунтя дисертації становлять наукові праці таких провідних фахівців, як: В. Авер'янов, Д. Балух, Л. Біла-Тіунова, Т. Білоус-Осінь, Ю. Битяк, Є. Білокур, В. Васильківська, В. Галунько, Ю. Даниленко, І. Данильєва, І. Задоя, М. Іллічів, М. Іншин, Д. Калаянов, С. Ківалов, Л. Коваль, Т. Коломоєць, І. Корж, Ю. Кривицький, О. Куракін, В. Малиновський, Т. Мехтієва, Ю. Назар, Р. Негара, Н. Панова, І. Пахомов, О. Петришин, О. Радченко, О.П. Рябченко, В. Смородинський, Т. Тарахонич, С. Стеценко, О. Стець, В.П. Тимощук, О. Тодощак, Ю. Фаєр, А. Школик, Н. Янюк, Х. Ярмакі та ін.

Нормативну основу дисертації становлять Конституція України, закони України, акти Кабінету Міністрів України, Національного агентства України з питань державної служби, інших державних органів. У ході здійснення дисертаційного дослідження використано також законодавства окремих зарубіжних країн (Болгарія, Греція, Естонія, Канада, Латвія, Литва, Польща, Чехія, Франція, ФРН).

Емпіричну базу дослідження становлять правозастосовна практика, інформаційні звіти та роз'яснення Національного агентства України з питань державної служби.

Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що робота є першим у вітчизняній науці адміністративного права монографічним дослідженням механізму правового регулювання державної служби у контексті адаптації державної служби до стандартів ЄС. Сформульовано низку положень, висновків та практичних рекомендацій, які характеризуються науковою новизною, до найбільш значущих з яких належать:

уперше:

визначено предметні спрямування наявних досліджень механізму правового регулювання державної служби та виокремлено напрямки подальших наукових доробок з цієї проблематики;

надано визначення поняття «механізм», як правового явища, та охарактеризовано його ознаки;

надано визначення поняття «механізм правового регулювання державної служби» і виокремлено дві групи його елементів: 1) основні; б) факультативні;

охарактеризовано особливості механізму правового регулювання державної (публічної) служби зарубіжних країни та визначено можливості їх застосування в умовах України;

охарактеризовано тенденцію пріоритетності регулювання державної служби шляхом законів від сучасного стану – до перспектив;

виокремлено особливості регулювання державної служби підзаконними нормативно-правовими актами у залежності від її видів (адміністративної, спеціалізовано та мілітаризованої) та підвидів;

встановлено, що переважна частка підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють питання державної служби, є процедурними актами, які потребують пріоритетності регулювання шляхом закону;

виокремлено та охарактеризовано дві групи суб'єктів механізму правового регулювання державної служби: 1) ті, що визначені Законом «Про державну службу»; 2) ті, яких наділені нормативно-правовими актами певними повноваженнями щодо правового регулювання окремих питань державної служби;

визначено, що дисциплінарні комісії є обов'язковими суб'єктами практично всіх службових правовідносин, пов'язаних з притягненням державного службовця до дисциплінарної відповідальності, що дозволяє віднести їх до суб'єктів механізму правового регулювання державної служби;

удосконалено:

наукові підходи щодо розуміння структури механізм правового регулювання державної служби шляхом виокремлення її широкого і вузького розуміння;

положення про те, що Кабінет Міністрів України є єдиним суб'єктом механізму правового регулювання державної служби, повноваження якого поширюються на всі види і підвиди державної служби;

положення про те, що повноваження НАДС поширюються не тільки на сферу державної служби, але й на сферу служби в органах місцевого самоврядування, що надає підстави визнати його суб'єктом механізму правового регулювання публічної служби;

положення про види службових правовідносин шляхом класифікації за: 1) за методом регулювання; 2) за галузевою приналежністю, що їх регулюють; 3) за видами правових норм;

положення про види правових норм, які регулюють службові відносини, за: 1) юридичною силою; 2) предметом правового регулювання; 3) функцією у механізмі правового регулювання; 4) методом правового регулювання; 5) змістом правової норми; 6) за ступенем загальності у сфері державної служби; 7) за функцією призначення правової норми; 8) способом впливу на поведінку державних службовців;

набули подальшого розвитку:

характеристика Закону «Про державну службу» як єдино визначального акта державної адміністративної служби, що розширив перелік питань, віднесених до предмету його відання;

зіставлення понять «система законодавства про державну службу» і «структура законодавства про державну службу»;

характеристика повноважень Комісії з питань вищого корпусу державної служби, як суб'єкта механізму правового регулювання державної служби, шляхом виокремлення двох груп повноважень: 1) якими раніше було наділено орган управління державною службою; 2) яких раніше не було законодавчо визначено;

положення про те, що участь Президента України у правовому регулюванні державної служби є мінімальною і стосується двох спрямувань: 1) мілітаризованої державної служби; 2) державної служби у допоміжних органах, утворених ним, зокрема Офісі Президента;

розмежування понять: «службові правовідносини» і «правовідносини, пов'язані із формуванням державної політики у сфері державної служби», «норми-обмеження» і «норми-заборони»;

запропоновано:

зміни і доповнення до Закону України «Про держану службу»;

прийняття Закону «Про процедури у державній службі».

Практичне значення одержаних результатів. Обґрунтовані та сформульовані у дисертації висновки і рекомендації можуть бути використаними у:

науково-дослідній діяльності – для подальшого дослідження механізму правового регулювання державної служби, опрацювання особливостей його основних та факультативних елементів;

правотворчому процесі – для удосконалення положень Закону «Про державну службу», нормативно-правових актів НАДС, інших актів законодавства з питань державної служби, а також розробці нових актів, зокрема Закону «Про процедури у державній службі»;

правозастосовній діяльності – для удосконалення практики реалізації основних елементів механізму правового регулювання державної служби;

навчальному процесі – при викладанні навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Публічна служба», «Службове право» а також для підготовки монографій, підручників, навчальних та навчально-методичних посібників, практикумів із зазначених дисциплін.

Апробація результатів дисертації. Положення і висновки дисертаційного дослідження доповідалися та обговорювалися на засіданні кафедри адміністративного і фінансового права Національного університету «Одеська юридична академія».

Публікації. Основні теоретичні положення і висновки, яких було сформульовано в дисертаційному дослідженні, викладено у 4 наукових публікаціях, що входять до затвердженого переліку фахових вітчизняних наукових видань, та 1 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію матеріалів дисертації:

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Пустовіт О.А. Пріоритетність закону у механізмові правового регулювання державної служби в Україні. *Право та державне управління.* 2024. № 1. С. 451–459. DOI: https://doi.org/10.32782/pdu.2024.1.64. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2024/66.pdf.

2. Пустовіт О.А. Окремі аспекти законодавства про механізм правового регулювання державної служби в Україні. *Правові новели.* 2024. № 23. С. 431-439. DOI https://doi.org/10.32782/ln.2024.23.57. URL: http://www.legalnovels.in.ua/journal/23_2024/59.pdf.

3. Пустовіт О.А. Дисциплінарна комісія як елемент механізму правового регулювання державної служби. *Право і суспільство.* 2024. № 2. С. 651-656. DOI: 10.32842/2078-3736/2024.2.93. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/2_2024/95.pdf.

4. Пустовіт О.А. Понятійно-структурна характеристика механізму правового регулювання державної служби. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 7. С. 611-614. DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-7/147. URL: http://www.lsej.org.ua/7_2024/149.pdf.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Пустовіт О.А. Характеристика окремих видів правових норм як елемента механізму правового регулювання державної служби. Актуальні питання розвитку юридичної науки в період воєнного стану: Міжнар. наук. практ. конференція. Науково-дослідний інститут публічного права (Львів – Торунь: Liha-Pres, 17 трав. 2024 р.). С. 334-337.

Характеристика особистості здобувача. Пустовіт Оксана Анатоліївна має повну вищу юридичну освіту. У 2020 році закінчила Національний університет «Одеська юридична академія» та здобула кваліфікацію: ступінь вищої освіти «Магістр», спеціальність «Право». У 2021 році вступила до аспірантури на заочну форму навчання Національного університету «Одеська юридична академія», проявила себе як активна та старанна аспірантка.

Особистий внесок дисертанта. Дисертаційна робота є власним авторським дослідженням, у якому наукові положення, висновки та пропозиції обґрунтовано самостійно в результаті опрацювання значної кількості джерел монографічного, нормативно-правового, правозастосовного характеру, в тому числі зарубіжного досвіду.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана сучасною науковою мовою, стиль викладання відповідає прийнятному у науковій літературі й забезпечує легкість та доступність сприйняття наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційного дослідження.

Відповідність дисертації вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня

доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44.

Дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44.

Загальний висновок. Враховуючи викладене вважаємо, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Пустовіт Оксани Анатоліївни на тему «Механізм правового регулювання державної служби в Україні» відповідає спеціальності 081 «Право», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами від 03.04.2019 р., № 283), Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 (зі змінами від 31.05.2019 р. № 759) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та рекомендується до захисту на здобуття ступеня доктора філософії з **галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»**.

У результаті відкритого голосування учасники засідання кафедри в кількості **11 осіб** подали голоси «за» (науковий керівник і асистент – не голосували). Ніхто із учасників засідання кафедри не проголосував «проти» рекомендації дисертаційної роботи Пустовіт О.А. до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Пустовіт Оксани Анатоліївни на тему «Механізм правового регулювання державної служби в Україні», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Пустовіт Оксани Анатоліївни відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), Порядку присудження ступеня доктора філософії

та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Пустовіт Оксани Анатоліївни на тему «Механізм правового регулювання державної служби в Україні», до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

4. Запропонувати Вченій раді склад разової спеціалізованої вченої ради для проведення публічного захисту:

Голова ради –

1. Біла-Тіунова Любов Романівна, д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративного і фінансового права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Рецензенти:

2. Даниленко-Негара Юлія Сергіївна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного і фінансового права Національного університету «Одеська юридична академія»;

3. Аверочкіна Тетяна Володимирівна, д.ю.н., професор, завідувач лабораторії кафедри морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Офіційні опоненти:

4. Калаянов Дмитро Петрович, д.ю.н., професор, професор кафедри адміністративної діяльності поліції Одеського державного університету внутрішніх справ;

5. Задоя Іванна Іванівна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін Національного університету «Одеська морська академія».

Результати голосування присутніх на засіданні докторів та кандидатів наук за профілем поданої на розгляд дисертації: за – 11; проти – немає; утримались – немає.

Головуючий на засіданні,
завідувач кафедри адміністративного
і фінансового права
Національного університету
«Одеська юридична академія»,
доктор юридичних наук, професор **Любов БІЛА-ТІУНОВА**

Секретар **Вікторія ГОРОЩЕНКО**